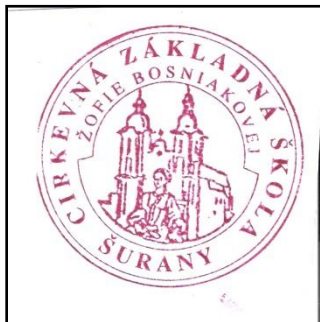

Školský vzdelávací program

Základná škola – 1. stupeň

Škola pre život

Vzdelávací program

Stupeň vzdelávania ISCED 1 – primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia 4-ročná

Vyučovací jazyk: *slovenský*

Študijná forma: *denná*

Druh školy: *cirkevná*

Predkladateľ: PaedDr. Monika Svitačová

Názov školy: *Cirkevná základná škola Žofie Bosniakovej*

Adresa: *Námestie hrdinov 6, 942 01 Šurany*

IČO: **31825702**

Riaditeľ školy: *Mgr. Jozef Hlavatý*

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: *Mgr. Zita Garayová*

Ďalšie kontakty: *číslo telefónu: 035/6500950*

e-mail: skola.surany@nrb.sk

Zriaďovateľ:

Názov: *Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra*

Adresa: *Námestie Jána Pavla II. č. 7, 950 50 Nitra*

Ďalšie kontakty: *číslo telefónu: 037/7412801*

fax: 037/7412801

e-mail: dsunr@ksnr.sk

Dokument schválený Pedagogickou radou

Podpis riaditeľa:

dňa 12. 9. 2014 a Radou školy dňa 17. 9. 2014

Revidovaný: od 1.9.2019

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

„Toto je historický deň, keď po desaťročiach sa znovu otvára naša katolícka škola.

Vrúcne prosíme o dary a ovocie Ducha svätého pre pedagógov, rodičov a žiakov, aby sa touto školou zveľad'ovalo Božie kráľovstvo.“

Tieto slová napísal do školskej kroniky bratislavsko-trnavský pomocný biskup Dominik Tóth pri otvorení CZŠ Žofie Bosniakovej v Šuranoch v septembri 1992.

1.1 Veľkosť školy

Cirkevná základná škola Žofie Bosniakovej bola do siete škôl MŠ SR zaradená

19. mája 1992. Jej zriaďovateľom bol Arcibiskupský úrad v Trnave a v roku 2009 sa jej zriaďovateľom stáva Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra.

Škola sídli v centre mesta na námestí. V tejto časti prevažujú obytné domy a obchody, je to obytná zóna, problémom je kruhový objazd a samotná doprava, kde veľmi často je povolená rýchlosť prekračovaná. Vedľa školy je farský kostol sv. Štefana, v ktorom sa zúčastňujeme duchovného slova, svätých omší a rôznych podujatí, spojených s kresťanským životom.

Budova je v tomto školskom roku po celkovej rekonštrukcii, výmene strešnej krytiny, zateplení a prepojení dvoch samostatných budov do jednej. Budova je majetkom Cirkvi.

Škola nemá vlastnú jedáleň, stravovanie je zabezpečené v jedálni Obchodnej akadémie, kde sa žiaci ŠKD premiestňujú pod dozorom vychovávateľiek a ostatní starší žiaci samostatne, po skončení vyučovania. Škole chýba telocvičňa, využívame mestskú športovú halu, kde sa tiež musia žiaci premiestňovať pod vedením pedagóga. Žiakom nižších ročníkov je určená malá telocvičňa v škole, ktorá však nespĺňa potrebné kritéria na kvalitnú výučbu telesnej a pohybovej výchovy. Ihrisko je po rekonštrukcii, k dispozícii je viacfunkčné ihrisko na loptové hry, doskočisko a bežecká dráha, v budúcnosti chceme dobudovať aj futbalové ihrisko.

V súčasnosti je na škole 10 tried, 2 oddelenia ŠKD, v každom pracuje jedna vychovávateľka, Duchovné centrum školy okrem kostola poskytuje školská kaplnka.

Od roku 2009 škola prešla rozsiahlymi rekonštrukciami a úpravami interiéru a exteriéru z hľadiska potrieb žiakov, pedagógov, funkčnosti školy a zabezpečenia príjemného prostredia.

1.2 Charakteristika žiakov

Väčšina žiakov je zo Šurian, ostatní žiaci z priľahlých obcí Bánov, Lipová, Úľany nad Žitavou, Mojzesovo, Černík, Trávnica, Podhájska, Komjatice, Vinodol.

Žiaci sú prevažne katolíckeho vierovyznania, ktoré však pre prijatie nie je podmienkou. Podmienkou je súhlas rodičov s výchovou a vzdelávaním v duchu viery a morálky, ktoré rodičia potvrdzujú po príchode žiaka do prvého ročníka svojim podpisom.

Škola má svojho psychológa, ktorý s problémovými žiakmi so súhlasom rodičov pracuje a odporúča na vyšetrenia.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú kritérium odbornosti a kvalifikovanosti, vierovyznania a morálnej bezúhonnosti. Na škole pracuje výchovná poradkyňa, koordinátori

pre environmentálnu, zdravotnú, protidrogovú výchovu, za práva detí a škola má vypracovanú stratégiu proti šikanovaniu na škole. Úzko spolupracujú s odbornými zamestnancami poradenských zariadení.

Pedagógovia majú pravidelné mesačné duchovné obnovy.

Pedagogickí zamestnanci tvoria dobrý kolektív, navzájom si vymieňajú skúsenosti po vzájomných hospitáciách a na zasadnutiach MZ a PK, súčasne sa vzdelávajú v rámci kontinuálneho vzdelávania podľa plánu. Vo vyučovaní a výchove uplatňujú moderné prvky vyučovania.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Do prvého ročníka prijímame žiakov na základe vstupného pohovoru so žiakom, kde sa zisťuje školská spôsobilosť dieťaťa a jeho predpoklady pre štúdium. Podmienkou prijatia je súhlas rodičov so spôsobom výchovy a vzdelávania podľa osobitného predpisu pre katolícke školy. Členmi prijímacej komisie sú dve vyučujúce z primárneho stupňa a školská psychologička, ktorá prípadne odporúča nultý ročník.

Do vyšších ročníkov prijímame žiakov z iných škôl na základe žiadosti zákonného zástupcu, s priemerom vyučujúcich výsledkov do 1,8.

1.5 Dlhodobé projekty

Katolícka škola sa zapájala a zapája do projektov Renovabis, Infovek, Škola podporujúca zdravie, Nech sa nám netúlajú, Školské ovocie, Otvorená škola, Zelená škola, škola získala certifikát Zelenej školy, Medzinárodný deň knižníc, Európa v školách, Krajšie školy, Enviroprojekt, Premena tradičnej školy na modernú.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rada školy má 11 členov z radov rodičov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov a zriaďovateľa.

RŠ sa stretáva 4-krát do roka a podľa potreby aj mimoriadne, kde sa prejednávajú problémy spojené so školou, materiálne potreby a sťažnosti. Na zasadnutiach RŠ je prítomný aj riaditeľ školy, ktorý RŠ predkladá výsledky za jednotlivé obdobia školského roka.

Pri škole pôsobí aj Rodičovské spoločenstvo, ktoré má za každú triedu zvoleného svojho zástupcu.

Triedne stretnutia sa uskutočňujú 2-3-krát do roka s triednou učiteľkou, ak je treba, uskutočňujú sa aj mimoriadne stretnutia alebo individuálne stretnutia. Rodičovské spoločenstvo na svojich pravidelných stretnutiach rieši problémy a poskytuje žiakom finančnú pomoc pri akciách ako Škola v prírode, plavecký výcvik, LVVZ, karneval, Mikuláš.

Škola uskutočňuje Deň otvorených dverí pre MŠ, pre rodičov a širokú verejnosť.

Škola spolupracuje s mestským kultúrnym strediskom v Šuranoch, ostatnými školami v meste, s mestským úradom, ZUŠ, sociálnymi zariadeniami pre dôchodcov, s farským spoločenstvom.

1.7 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola má priestorový problém, 12 tried, jednu špeciálnu učebňu PC telocvičňu pre primárny stupeň, sklad telesnej výchovy, sklad učebníc a kabinet pre biológiu, fyziku a chémiu. V škole je vybudovaná knižnica, ale v tomto školskom roku plní aj funkciu triedy.

V priestoroch školy máme vybudované oddychové zóny pre žiakov.

Areál školy má oddychovú zónu pre žiakov ŠKD s pieskoviskom, dreveným nábytkom na oddych (stoly a lavičky), polyfunkčné ihrisko, doskočisko, bežeckú dráhu.

Z hľadiska potrieb žiakov, funkčnosti a zabezpečenia príjemného prostredia má škola v oblasti úprav tieto priority:

- dobudovať exteriér pre ŠKD a doplniť ho preliezkami, altánkom a hojdačkami
- vybudovať zelené parky a nové chodníky
- vybudovať telocvičňu
- rekonštruovať postupne hygienické zariadenia

Rovnako dôležitú oblasť tvorí výchovno-vzdelávacie a materiálno-technické vybavenie:

- dopĺňať knižný fond pre cudzie jazyky
- dopĺňať softvérové vybavenie
- podávať projekty a tým získavať financie pre tieto priority

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale podľa finančných možností treba ich dopĺňať a obnovovať za modernejšie.

1.8 Škola ako výchovné prostredie

Škola od roku 2009 prešla veľkými estetickými zmenami v triedach a na chodbách školy, bola vymenená podlaha, vymaľované interiérové priestory príjemnými pastelovými farbami, obohatené o aktuálnu výzdobu k danému obdobiu. Na stenách chodieb pedagógovia aktualizujú nástenky, oznamy a informácie o aktivitách a úspechoch žiakov školy, informácie pre rodičov, na informačnej tabuli pedagógovia aktualizujú významné dni a sviatky, vyhlasujú okrem školského rozhlasu rôzne akcie a súťaže.

Škola organizuje pre žiakov podujatia, na ktorých sa snažia zoznamovať a spoznávať sa navzájom, napr. Darček pre kamaráta, pri ktorej tvoria darčeky a losovaním darujú svoj darček žiakovi z inej triedy a mnohé iné podobné akcie, kde starší žiaci robia program pre mladších a naopak.

Snažíme sa o budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi, pretože výchovné prostredie je práve tým prvkom, ktorý má odlišovať cirkevnú školu od štátnej. Ak katolícka škola neponúkne niečo viac, stráca svoju identitu. Našou prioritou je budovať rodinnú školu, kresťanské spoločenstvo všetkých žiakov, ich rodičov, pedagógov a priateľov školy.

1.9 Podmienky na zistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a vzdelávaní

Škola má vykonané všetky revízne kontroly. Celý areál školy je po stránke bezpečnosti a ochrany zdravia pravidelne kontrolovaný bezpečnostným technikom a zamestnancami školy. Priestory pre výchovu a vzdelávanie zodpovedajú hygienickým predpisom.

Pedagógovia sú každoročne školení o bezpečnosti a ochrane zdravia, žiaci bývajú poučení vždy na začiatku školského roka a priebežne podľa potreby, dvakrát ročne sa zúčastňujú hromadného cvičenia odchodu zo školy pri vyhlásení požiaru podľa pokynov.

Žiaci sú poučení sú pri výletoch, rôznych akciách, kurzoch, pri práci v krúžkoch, pri športových aktivitách a aktivitách mimo priestoru školy vždy so súhlasom zákonného zástupcu a v zmysle zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Zákonný zástupca každého žiaka podpisuje na začiatku školského roka Univerzálny informovaný súhlas.

Jednou z priorít školy je predchádzanie školským úrazom a dodržiavanie pravidiel bezpečnosti, k čomu prispievajú besedy s lekárom a dopravným policajtom, žiaci sa 2-krát zúčastňujú akcie na dopravnom ihrisku.

Škola má uzavreté poistenie budovy, majetku a žiakov proti krádeži a úrazu s poisťovňou

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

2.1 Pedagogický princíp školy

Výchovno-vzdelávací proces školy je orientovaný na poskytnutie kvalitného vzdelania a zodpovednej výchovy v duchu katolíckej viery a morálky. V súlade s duchom Milénia kladíme veľký dôraz na správnu hodnotovú orientáciu žiakov, aby naši absolventi boli nielen vzdelaní, ale aj dobrí.

V súlade s touto líniou má škola tieto priority:

- dobrá príprava na stredoškolské štúdium
- hodnotová orientácia
- cudzie jazyky
- snaha o zdravé životné prostredie
- výchova k spolupatričnosti a podpora charity
- podpora umeleckých talentov a daností dieťaťa

Jednotlivé body výchovného programu sa CZŠ snaží zabezpečovať formou výchovy a vzdelávania v rámci vyučovacích predmetov, ale i širokou ponukou duchovných, kultúrnych, spoločenských, športových a iných aktivít mimo vyučovania.

2.2 Duchovná a mravná formácia v rámci vyučovacích predmetov

Duchovná a mravná formácia na CZŠ je prioritou celého výchovno-vzdelávacieho procesu, a teda sa uskutočňuje v rámci každého vyučovacieho predmetu. Výnimočné postavenie má však v predmete rímskokatolícke náboženstvo.

Rímskokatolícke náboženstvo

Náboženstvo ako vyučovací predmet má na CZŠ dominantné postavenie. Vyučuje sa v dotácii 2 hodiny týždenne ako povinný predmet pre všetkých žiakov bez rozdielu vierovyznania. Na hodinách sa uplatňuje maximálna možnosť delenia triedy na skupiny. Vyučuje sa podľa špecifických učebných osnov schválených zriaďovateľom.

Hlavnými cieľmi vyučovania náboženstva sú:

- oboznámiť žiakov so Svätým písmom a pomôcť im vytvoriť si vzťah k jeho čítaniu a rozjímaniu nad ním,
- poukázať na krásu a bohatosť katolíckej liturgie, pomôcť žiakom naučiť sa správne modliť, rozjímať, prežívať naplo jednotlivé liturgické obdobia a sviatky, vytvoriť predpoklady pre ich aktívnu účasť na svätých omšiach a živote Cirkvi,
- pochopiť význam sviatostného života, kresťanského svedectva života a osobnej voľby povolania,
- vysvetliť hlavné pravdy viery v zmysle Katechizmu Katolíckej cirkvi a pomôcť pri ich osvojovaní,
- jasne formulovať zásady katolíckej morálky a postoje Cirkvi k súčasným aktuálnym problémom,
- uvažovať nad udalosťami dejín Cirkvi, pomôcť žiakom pochopiť ich zmysel a pôsobenie Ducha Svätého,
- motivovať žiakov k neustálemu prehľbovaniu svojej viery a praktickému životu podľa evanjelia.

Okrem vzdelávacej časti má predmet náboženstvo i svoju formálnu zložku, ktorá by mala tvoriť až polovicu vyučovacieho času a ktorá poskytuje žiakom priestor pre:

- vyjadrenie svojich názorov, vyjasnenie si problémov v oblasti viery a morálky,
- zážitkové učenie, rôzne aktivity s využitím pomôcok,
- spoločnú modlitbu, rozjímanie, prípravu duchovných akcií školy,
- upevnenie vzťahov v rámci spoločenstva triedy.

Náboženstvo i napriek tomu, že je vyučovacím predmetom, nemôže zostať iba jedným z predmetov, ale musí žiakom ponúknuť niečo viac – motiváciu k vytvoreniu osobného vzťahu k Bohu a k živej viere. Splnenie týchto cieľov vo veľkej miere závisí od vyučujúceho – jeho odborných, pedagogických i ľudských vlastností, ako i osobného svedectva.

2.3 Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Na 1. stupni základnej školy je možné uvedený projektívny zámer dosiahnuť prostredníctvom plnenia týchto čiastkových cieľov:

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie
- pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov
- pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita)
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočúť mienku iných v diskusii a iné
- viesť žiakov k utváraniu personálnej bezpečnosti, poznať rozdiely medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi
- viesť žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko-mravné normy vzájomného správania
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti

- pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS
- oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca
- poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera)
- poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte.

2.4 Ostatné predmety

Na CZŠ je evidentná snaha nezanedbať v žiadnom predmete náboženský rozmer a nenásilnou vhodnou formou neustále poukazovať na syntézu vedy a viery. Musí byť pravidelnou náplňou jednotlivých predmetových komisií, aby o týchto otázkach hovorili, navzájom si pomáhali, a tak obohacovali svoje predmety o to, čo má byť vlastné každej katolíckej škole.

Každý vyučujúci má veľa možností zakomponovať do svojho predmetu náboženský rozmer. Napríklad v slovenskom jazyku a literatúre zaradiť katolíckych autorov, pri rozbere literárnych diel zvýrazňovať kresťanské postoje a životné hodnoty. V dejepise venovať pozornosť filozofii dejín a súvislostiam s dejinami spásy. V cudzích jazykoch v rámci konverzácie zaradiť diskusie na aktuálne náboženské a etické témy. V prírodovedných predmetoch na základe obdivuhodnej dokonalosti prírodných zákonov poukázať na ich Tvorcú. V hudobnej a výtvarnej výchove sa nechať inšpirovať vrcholnými umeleckými dielami kresťanských dejín a tematicky čerpať z udalostí liturgického roka. V rámci telesnej výchovy dbať na disciplínu, ovládanie sa, spravodlivosť a česť súťaže, vyváženosť tela i ducha človeka.

Pochopiteľne takéto podanie vyžaduje pripravenosť vyučujúceho nielen po odbornej, ale i po náboženskej stránke. V rámci medzipredmetových vzťahov možno využiť na niektoré témy i vyučujúcich iných predmetov, najmä náboženstva.

2.5 Duchovná a mravná formácia mimo vyučovania

Škola chce poskytnúť žiakom a študentom širokú ponuku najrozličnejších akcií mimo vyučovania, kde majú možnosť zúčastniť sa a tvorivo prispieť podľa svojich schopností a záujmu. Hoci nemožno medzi nimi stanoviť ostré hranice, formálne môžeme rozdeliť tieto aktivity na niekoľko základných skupín – duchovné, vzdelávacie a formačné, spoločenské a zábavné, športové.

a) Duchovné aktivity

- každodenné spoločné ranné modlitby a modlitby na záver vyučovania, prípadne na hodinách náboženstva či cudzích jazykov; spoločnú modlitbu sv. ruženca počas mariánskych mesiacov
- spoločná sviatosť zmierenia každý mesiac
- spoločné sväté omše celej školy na prikázané sviatky, prvý piatok v mesiaci, otvorenie a záver školského roka,
- svätá omša je tiež súčasťou každej významnejšej akcie na škole.
- slávenie obdobia liturgického roka môžu byť podporené vhodnými programami, na sviatok sv. Mikuláša, deň učiteľov cirkevných škôl,...
- duchovné obnovy pre žiakov 6. a 9. ročníka v trvaní minimálne 3 dni raz do roka
- stretnutia s kňazmi, zástupcami rehoľných spoločenskostí

- patrón triedy
- prázdninové duchovno-rekreačné pobyty, duchovné prvky sú súčasťou i ďalších školských akcií, ako lyžiarsky kurz, triedne výlety, exkurzie, atď..;

Koordináciu a organizačné zabezpečenie duchovných aktivít má na starosti pani zástupkyňa v spolupráci s katechétom, triednymi učiteľmi a duchovnými správcami farnosti.

b) Vzdelávacie a formálne aktivity

Tieto akcie sú praktickým doplnením vyučovacích hodín z jednotlivých predmetov:

- besedy s predstaviteľmi duchovného, spoločenského a politického života;
- s odborníkmi v oblasti prírodných a spoločenských vied, umelcami,
- možnosť prístupu na internet v učebni informatiky.

c) Spoločenské, kultúrne a zábavné aktivity

Ich cieľom je poskytnúť mladým ľuďom i celému spoločenstvu alternatívu k aktivitám, ktoré ponúka okolitý svet a ktoré sú nezriedka v rozpore s katolíckou morálkou:

- adventné triedne stretnutia – Darček pre kamaráta, Adventná dumka...
- fašiangový karneval
- školský ples
- príležitostné vysielania prostredníctvom školského rozhlasu,
- návšteva koncertov, divadelných a filmových predstavení,
- triedne výlety, exkurzie,
- školské akadémie pre žiakov i pre rodičov školy
- rozlúčka so školou pre žiakov 9. roč.

d) Športové aktivity

Sú tiež úzko prepojené s duchovnými, vzdelávacími a kultúrno-zábavnými akciami.

Ide najmä o:

- lyžiarsky kurz pre žiakov, ktorý obsahuje všetky druhy aktivít od duchovných cez
- formálne až po zábavné a športové,
- plavecký výcvik pre 2. a 4. ročník
- škola v prírode pre 1.- 4. roč.
- organizovanie školských súťaží a reprezentácia školy,
- športové aktivity, najmä turistika, významná súčasť triednych výletov.

Pri organizovaní všetkých aktivít mimo vyučovania platia na škole tieto zásady:

dobrovoľnosť účasti (ak nejde o akciu v rámci vyučovania),
 zapájanie žiakov do organizácie aktivít, rešpektovať ich námety,
 zabezpečiť rovnaké možnosti účasti pre všetkých žiakov (ak nejde o výberovú akciu),
 žiakom zo sociálne slabých rodín pomôcť finančne pokryť náročnejšie akcie
 (solidarita rodičov - možnosť príspevku z rodičovského združenia)
 zabezpečiť súlad s katolíckou morálkou a ochrániť žiakov a študentov pred vplyvom negatívnych javov súčasnej spoločnosti.

2.6 Profil žiaka – absolventa ISCED 1

Je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetentnostiach), ktoré zahŕňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi

poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.

Kľúčové spôsobilosti sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania. Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy. Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady na to, aby si vážil sám seba i druhých ľudí, aby dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania. Absolvent primárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti) : sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa

má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,

- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia.

2.7 Kompetenčný profil učiteľa

Každý vyučujúci má v učebných osnovách svojho predmetu spracované metódy a formy práce, výber konkrétnych vyučovacích metód a rozpracované rôzne formy vyučovania, aby priebeh vyučovacieho procesu bol pestrý a účinný.

Ich výber je dôležitý najmä pre rozvoj kľúčových kompetencií a spôsobilostí a boli v súlade so zámermi školy.

Podporujeme projektové vyučovanie a tým sa snažíme u žiakov rozvíjať tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie. Podporujeme tímové vyučovanie so simuláciou žiakov so slabšími vyučovacími prostriedkami, podporou individuálnych schopností a tímovej práce, osobnostného a sociálneho rozvoja.

Snažíme sa v rámci vyučovania individuálnou formou sa venovať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiakom so špeciálnymi potrebami, nadaným žiakom formou dlhodobých samostatných projektov a prác.

Je veľmi dôležitá spolupráca vyučujúcich v daných triedach uplatňovať medzipredmetové vzťahy, preto ich učebné plány navzájom kontrolujú a časovo doladujú.

Kladíme dôraz na spätnú väzbu, priaznivú emocionálnu a sociálnu klímu, správnu motiváciou pomáhať žiakom pri učení, dovoliť žiakom navrhnúť scenár vyučovacej hodiny, preberať nové učivo hrou, poznávaním a nie len memorovaním učebnice. Dôležitá je pre nás hra najmä na primárnom stupni a kladíme dôraz všeobecne na názornosť a učenie do praxe.

2.8 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rešpektujeme obmedzenia, podmienené postihnutím dieťaťa len z vyšetrenia CPPPaP v Nových Zámkoch. Ich evidenciu vedie výchovná poradkyňa.

V tomto školskom roku máme na škole dvoch žiakov so **zdravotným znevýhodnením**, jeden žiak so sluchovým postihom a jeden žiak so zrakovým postihom, obidvaja žiaci sú začlenení do bežnej triedy a rodičia svojim podpisom odmietli individuálny výchovno-vzdelávací program. V týchto prípadoch triedne učiteľky úzko spolupracujú s CPPPaP v Nových Zámkoch.

U ostatných žiakov zohľadňujeme ich špeciálne poruchy individuálnym prístupom, používaním špeciálnych metód a foriem vyučovania, úzkou spoluprácou s rodičmi, poskytovaním materiálnej pomoci a úľav odporučenými odborníkmi CPPPaP v Nových Zámkoch.

Na škole vedíme v tomto školskom roku osem žiakov zo **sociálne znevýhodneného prostredia**, pri ktorých učitelia realizujú individuálny prístup, kladú na žiakov znížené nároky vo vzdelávaní hlavne s dôrazom na materiálnu stránku vzdelávania, podporujú skupinovú formu vyučovania a tak žiakov asimilujú do skupín s možnosťou vyniknúť ako skupina aj ako jednotliviec, zadávaním úloh na témy, ktoré sú mu bližšie, zapájaním do programov s možnosťou vystúpenia a samozrejme s neustálou motiváciou, podporou a povzbudzovaním. V tejto oblasti máme naozaj vynikajúce výsledky, najmä na primárnom stupni.

2.9 Začlenenie prierezových tém

Na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania zavádza Štátny vzdelávací program prierezové témy:

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Environmentálna výchova

Osobnostný a sociálny rozvoj

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezové tematiky je možné uplatňovať viacerými formami. Podľa Štátneho vzdelávacieho programu je ich možné uplatniť ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci voliteľných hodín (pri profilácii školy), vo forme projektu (v rozsahu počtu hodín, ktoré sú pridelené téme) alebo veľmi efektívnou formou kurzu. Nevyhnutnou podmienkou účinnosti a neformálnej realizácie témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času realizácie prierezovej tematiky je podľa Štátneho vzdelávacieho programu v kompetencii každej školy.

Prierezové témy sa prelínajú vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie, ale zároveň slúžia aj na prehĺbenie základného učiva, zdôraznenie aplikačného charakteru, majú prispieť k tomu, aby si žiaci rozšírili rozhľad, osvojili si určité postoje, hodnoty, rozhodovanie. Prepájajú rôzne oblasti základného učiva, prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií žiakov.

2.9.1 Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Realizácia učebnej činnosti sa môže uskutočňovať v objekte školy – na školskom dvore a v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať.

Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Pre žiakov školy primárneho vzdelávania pravidelne organizujeme aktivity na dopravnom ihrisku s povinným poučením o bezpečnom správaní sa v cestnej premávke. Súčasťou tohto poučenia je teoretická príprava a praktické preverenie si vedomostí a zručností v pozícii chodca i cyklistu.

Každoročne sa zúčastňujeme súťaže Na bicykli bezpečne.

Dopravná výchova pre žiakov druhého stupňa je povinná súčasť účelového cvičenia, ktoré škola uskutočňuje v septembri a júni. O bezpečnom správaní sa v cestnej premávke hovoríme so žiakmi aj napr. na triednických hodinách, hodinách náboženstva aj na občianskej náuke, na besedách s dopravným policajtom 2x do roka.

2.9.2 Environmentálna výchova

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod..

Tematika environmentálnej výchovy nie je pre pedagógov našej školy cudzia. Každoročne organizujeme Dni Zeme, učíme našich žiakov separovať odpad, zbierame tetrapaky, staré baterky, PET fľaše, starý papier a povzbudzujeme ich k ekologickému mysleniu a správaniu. Školská koordinátorka environmentálnej výchovy má vypracovaný podrobný plán práce na každý školský rok. Organizuje návštevy jesenných a jarých ekofestivalov, stretnutia so

zaujímavými nadšencami v oblasti ochrany životného prostredia. Každoročne v čase fašiangov uskutočňujeme Ekokarneval. Vďaka dlhodobým aktivitám sme Zelenou školou, ktorá chce vychovať generáciu zodpovedných mladých ľudí aj v oblasti ochrany životného prostredia. Pravidelne spolupracujeme s organizáciami so zameraním na ochranu životného prostredia v meste Šurany a jeho okolí.

Tematiku environmentálnej výchovy začleňujeme do všetkých predmetov ak to témy vyučovacej hodiny dovoľuje.

2.9.3 Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove. Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete náboženská výchova, ale súčasne je nevyhnutné, aby sa s touto citlivou tematikou pracovalo v každej situácii žiackeho, školského i rodinného života. Tejto problematike sa pravidelne venujeme na hodinách náboženstva, na triednych spoločenstvách, ktoré sú vždy v pondelok na prvej vyučovacej hodine. Pravidelne organizujeme spoločné modlitby v školskej kaplnke a vedíme našich žiakov k úcte k životu, k ochrane ľudských práv a ľudskej dôstojnosti. Neodmysliteľnými pomocníkmi v tejto misijnej práci sú nám duchovní otcovia, ktorí prichádzajú niekoľkokrát týždenne medzi nás do školy a pomáhajú nám rozvíjať naše talenty a dobré vlastnosti. Pravidelnou duchovnou službou – sv. spoveďou nám pripomínajú jedinečné poslanie v živote.

Naša škola každoročne podporuje rôzne humanitné projekty. Zapájame sa do programov organizácií, ktoré šíria osvetu napr. v oblasti boja proti rakovine, boja proti drogám. Spolupracujeme so Slovenským červeným krížom, s Ligou proti rakovine, s Dobrým anjelom, so Slovenským zväzom nevidiacich a slabozrakých. Každoročne si v apríli pripomíname napr. Deň narcisov a naši žiaci pomáhajú aj so zbierkou finančných príspevkov v meste Šurany. Zapájame našich žiakov aj do projektu Biela pastelka. Už niekoľko rokov organizujeme na pôde našej školy Svetový deň boja proti AIDS – kampaň Červené stužky 1. 12. Pomáhame aj sociálne slabším občanom mesta zbierkami šatstva a hračiek vo forme misijných trhov na škole. Každoročne pripravujeme kultúrne vystúpenia v Domove dôchodcov a DSS Lipová.

2.9.4 Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Každoročne sa na našej škole uskutočňuje povinná aktivita - Ochrana života a zdravia ako povinná súčasť výučby vo forme účelového cvičenia v rozsahu 4 hodín. Účelové cvičenie má dve časti – teoretickú a praktickú. Účelového cvičenia sa zúčastňujú žiaci druhého stupňa v septembri a júni. Pre žiakov 3. a 4. ročníka naša škola zorganizuje Plavecký kurz a obľúbenú Školu v prírode. Pre žiakov školy, hlavne na druhom stupni, organizujeme Lyžiarsky výcvik. Prierezovú tému Ochrana života a zdravia učitelia zaraďujú priebežne do vyučovacieho procesu na oboch stupňoch vzdelávania.

2.9.5 Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy.

Žiakov našej školy vychovávame ku schopnosti prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Vypracovať projekt a vedieť ho odprezentovať pred spolužiakmi (aj pred rodičmi) je neodmysliteľnou súčasťou prevažnej väčšiny vyučovacích predmetov. Učitelia často a radi zaraďujú tento spôsob sebarealizácie, pretože je vhodný pre prácu jednotlivca aj pre prácu v skupine. Žiaci si môžu vybrať vhodnú formu prezentácie: vypracovanie projektu na počítači, spracovanie v programe PowerPoint, alebo aj spracovanie témy vo výtvarnom poňatí. Žiaci veľmi radi prezentujú svoju prácu. Na chodbe školy robíme výstavky žiackych prác a samozrejme tiež vystavujeme žiacke výrobky.

2.9.6 Mediálna výchova

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty.

2.9.7 Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Vychovávame žiakov k tolerancii, ku zdravej národnej hrdosti a zároveň k rešpektovaniu iných. Multikultúrnú výchovu preto začleňujeme do humanitných a spoločenskovedných predmetov a tiež pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

2.9.8 Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Táto prierezová sa úzko spája s vyučovaním vlastivedy, slovenského jazyka, hudobnej výchovy. V období významných udalostí – blížiac sa Vianoce, Veľká noc, ...organizujeme aj sprievodné aktivity: pečenie oblátok, výroba tradičných vianočných ozdôb aj pečenie medovníkov, maľovanie vajčiek s rodičmi a starými rodičmi. Úzko spolupracujeme s mestskou knižnicou a zúčastňujeme sa aj besied s významnými osobnosťami našej obce. V

rámci vyučovania vlastivedy a pracovného vyučovania skúmame po prameňoch ľudových remesiel v našej obci, v našom kraji. Na hudobnej výchove učíme žiakov spievať regionálne piesne, oboznamujeme ich s ľudovými nástrojmi, atď. Zapájame žiakov do súťaží, napr. účasť na recitačných súťažiach - Hviezdoslavov Kubín, Šaliensky Matko, účasť na literárnych súťažiach: Prečo mám rád Slovensko, Európa v škole. Spevácka súťaž Slávik Slovenska a Hore nad Vrábľami má medzi našimi žiakmi veľkú odozvu a tradíciu.

3. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Pri hodnotení žiakov vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, pričom sa riadime týmito zásadami:

- každý vyučujúci oboznámi žiakov vopred so svojimi kritériami hodnotenia
- hodnotenie pri všetkých klasifikovaných predmetoch je písomnou i ústnou formou
- hodnotí sa klasickou päť stupňovou stupnicou od 1. ročníka, 0. ročník slovné hodnotenie, 1. až 4. ročník slovné hodnotenie a klasifikácia
- žiak je pravidelne oboznamovaný so svojim hodnotením, má právo vidieť svoju písomnú prácu a žiadať vysvetlenie
- pri ústnom skúšaní je snaha vyučujúceho doviest' žiaka k tomu, čo vie a čo nevie a dokázať mu čo nevie
- pri hodnotení žiaka vládne atmosféra pokoja a porozumenia
- prospech žiakov je pravidelne hodnotený na triednických hodinách a štvrťročne na zasadnutiach pedagogickej rady
- rodičia žiakov sú pravidelne informovaní o prospechu dieťaťa formou žiackej knižky, (v budúcnosti elektronická žiacka knižka), na triednych rodičovských spoločenstvách, v prípade potreby i formou osobnej konzultácie s vyučujúci
- triedny učiteľ priebežne sleduje vývoj žiaka a operatívne prijíma potrebné opatrenia, v prípade potreby i formou písomného upozornenia rodičov
- prospech nie je jediným kritériom hodnotenia žiaka. Pre slabších žiakov hľadáme možnosti vyniknutia v inej oblasti (šport, umenie, aktivita,...)
- žiakov so zdravotným znevýhodnením hodnotíme podľa príslušných metodických pokynov špeciálnou stupnicou

3.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Systém kontroly a hodnotenia výkonov je priebežné monitorovanie aktivít zamestnancov a ich formatívne hodnotenie na základe poznatkov získaných:

- pozorovaním, hospitačnou činnosťou, individuálnymi pohovormi
- analýzou predpísaných písomných prác
- referenciami od žiakov a rodičov
- vyhodnocovaním rôznych typov súťaží a olympiád
- zhodnotením dosahovaných výchovno-vyučovacích výsledkov
- hodnotenie činnosti pedagóga v oblasti ďalšieho vzdelávania
- vyhodnocovaním plnenia úloh vyplývajúcich z náplne práce
- vyhodnocovaním plnenia činnosti nad rámec pracovných úloh

Skladá sa z komplexu hodnotení:

- a) spätná väzba a hodnotenie pedagogického zamestnanca žiakmi
- b) spätná väzba a hodnotenie pedagogického zamestnanca rodičmi, spolupracovníkmi, inými organizáciami
- c) sebahodnotenie a sebareflexia
- d) spätná väzba a hodnotenie pedagogického zamestnanca vedením školy, prípadne štátnou školskou inšpekciou

Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k žiakom

- vie diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiakov
- vie motivovať žiakov k učeniu
- rozvíja vyššie poznávania žiakov , logické myslenie, kritické myslenie, analýzu, tvorivosť
- rozvíja personálne zručnosti žiakov (samostatnosť, zodpovednosť, sebadôveru, sebahodnotenie, sebaúctu ...), poznávať vlastný názor, príčiny svojich chýb a nedostatkov

- rozvíja sociálne zručnosti žiakov (spoluprácu a kooperáciu, empatiu, vzájomnú pomoc, komunikáciu ...)
- prístupuje k žiakom individuálne, pomáha žiakom so ŠVVP
- rešpektuje názory žiakov, podporuje ich vyjadrovanie a netradičné riešenie problémov
- uznáva u žiaka právo na omyl

Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k výchovno-vzdelávaciemu procesu

- vie určiť výchovno-vyučovacie ciele vo väzbe na učebné osnovy
- vie určiť ciele orientované na žiaka
- vie vybrať obsah, metódy, formy a ostatné prostriedky vzdelávania v súlade so zvolenými cieľmi
- využíva zážitkové učenie a ďalšie formy sociálneho učenia
- dodržiava pravidlá hodnotenia žiaka, priebežne hodnotí snahu, výkon a pokrok žiaka
- vie určiť kritéria pre hodnotenie žiaka
- vytvára dobrú klímu v triede
- vie riešiť konflikty v triede
- je žiakmi akceptovaný, má prirodzenú autoritu

Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k sebarozvoju

- dokáže hodnotiť „svoj“ výchovno-vzdelávací proces a vlastné správanie, pozná svoje silné a slabé stránky
- darí sa mu efektívne komunikovať s rodičmi
- vie komunikovať s okolím školy
- dokáže plánovať svoj profesijný rast
- absolvuje rôzne formy profesijného vzdelávania s cieľom zlepšovať výchovnovzdelávací proces
- dokáže nové vedomosti a zručnosti sprostredkovať ostatným učiteľom a aplikovať ich vo výchovno-vzdelávacom procese, využíva IKT v profesijnom rozvoji a výuke
- vie pracovať v tíme
- podieľa sa na zavádzaní zmien a inovácií v škole
- podieľa sa na tvorbe a realizácii projektov

Kritériá hodnotenia učiteľa vo vzťahu k normám a pracovnému správaniu

- správne vedie pedagogickú dokumentáciu
- dodržiava zákonník práce, vnútorný poriadok školy, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, pracovný čas ...
- zúčastňuje sa pracovných a pedagogických rád a porád
- dodržiava termíny a úlohy plní kvalitne
- podieľa sa na organizovaní a realizácii aktivít po vyučovaní (krúžky, vystúpenia...)
- dosahuje dobré výsledky so žiakmi v súťažiach a olympiádach

Podklady pre hodnotenia zamestnancov sa získavajú:

pozorovaním a hospitáciami

rozhovormi

dotazníkmi

sledovaním výsledkov externého a interného testovania, úspešnosti žiakov v súťažiach a podobne.

3.3 Hodnotenie školy

Naša základná škola má za cieľ v zmysle požiadaviek zriaďovateľa vzdelávať a vychovávať mladých ľudí na vysokej odbornej, duchovnej a mravnej úrovni. Priemerná úspešnosť našich

absolventov v prijímacích konaniach na stredné školy je veľmi dobrá. Dobré meno si škola získava aj mnohými oceneniami a umiestneniami v súťažiach.

Napriek týmto pozitívam sa neustále venujeme vylepšovaniu výchovno-vzdelávacieho procesu a vytváraniu lepších podmienok. Preto pravidelne monitorujeme tieto oblasti:

- priebeh vzdelávania a jeho výsledky
- podmienky na vzdelávanie (personálne, materiálne, technické, organizačné)
- atmosféru školy
- spokojnosť žiakov a rodičov s učiteľmi a vedením
- zapojenie školy do súťaží, aktivít v rámci mesta, farnosti, kraja, diecézy...
- ponuku na využívanie aktivít mimo vyučovania

Na zisťovanie týchto informácií používame priame rozhovory, pravidelné ankety pre absolventov, dotazníky pre rodičov, analýzu žiakov prijatých na stredné školy, hodnotenie a poznatky zo strany zriaďovateľa.

Cieľom je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako žiaci zvládajú požiadavky na nich kladené, a aby verejnosť vedela, ako škola plní ciele štátneho vzdelávacieho programu a ako plní vlastné ciele, ktoré si stanovila v školskom vzdelávacom programe.

4. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

V súlade so základnými prioritami školy kladieme popri kvalitnom vzdelávaní a dobrej príprave na ďalšie štúdium veľký dôraz na hodnotovú orientáciu žiakov a výučbu cudzích jazykov. Realizujeme to na nižšom stupni pridaním prvého cudzieho jazyka už od prvého ročníka. Katolícke náboženstvo sa vyučuje ako samostatný predmet v dotácii 2 hodiny týždenne vo všetkých ročníkoch. Na vyššom stupni sú rozširujúce hodiny pridané najmä na slovenský jazyk a literatúru a matematiku – kľúčové predmety pre prijímacie skúšky na stredné školy.

Podľa učebných osnov schválených MŠ SR ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 1 sa vyučujú na nižšom stupni ZŠ predmety uvedené v prehľadných tabuľkách školského učebného plánu. Jednotlivé predmety patria do vzdelávacích oblastí. Vychádzajúc z hodinovej dotácie v Štátnom vzdelávacom programe pre jednotlivé predmety v konkrétnych ročníkoch, v našom ŠkVP použijeme voliteľný počet hodín na rozšírenie a prehĺbenie obsahu jednotlivých predmetov, prípadne na zavedenie nového vyučovacieho predmetu v závislosti od aktuálnych podmienok v danom školskom roku.

V súčasnosti je platný **Rámcový učebný plán (RUP)**, ktorý stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov. V zmysle školského zákona je časová dotácia definovaná iba za celý stupeň vzdelávania. Rozpis časovej dotácie do jednotlivých ročníkov je v kompetencii rozhodnutia Pedagogickej rady školy, prípadne zaradenie učiva do ľubovoľného ročníka, pričom sa však zohľadňuje primeranosť.